

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE C

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenišli nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Po prvem vseslovenskem delavskem shodu.

Nepričakovano dobro je izpadel prvi shod zaupnikov slovenskih delavskih društev. Pravi vseslovenski delavski shod je bil, ker so bile zastopane vse slovenske pokrajine. Uspeh ne izostane.

Iz blelih, izmučenih in navadno žalostnih obrazov žrtev modernega kapitalističnega suženjstva sta sijali radost in veselje. Gotovo, ti ljudje so odšli navdani z novim upom, oboroženi s srčnostjo za nadaljnje organizacijsko delo. Navdajala jih je le želja, naj bi napočil kmalu čas, da se snidejo na drugem vseslovenskem delavskem shodu.

Kaj naj rečemo o shodu samem? Priobčili smo o njem obširno poročilo, dasi ne popolno, iz katerega so si napravili naši bralci sami svojo sodbo. Kljub temu hočemo zabilježiti nekaj stvari.

Govori so bili z redkimi izjemami kratki in jedrnat. Veselo znamenje je, da ni prišlo do mučnih osebnosti. Osobito morajo biti zadovoljno delavstvo in delavski prijatelji z njim, da je nastopilo toliko govornikov iz delavskih vrst. Večinoma so bili govori skrbno izdelani. Presenetil je nastop tolikih govornic. Ni bila dozda navada na Slovenskem, da bi nastopile toliko govornic in celo delavk! Zgoditi se je moralo nekaj za kolisami, kar javnosti ni znano. Kaj če so sklenile delavke tajno zaroto, da hočejo same prevzeti organizacijo delavk v svoje roke? Delavski organizaciji bi to res ne škodovalo.

Da se je pojavilo toliko delavskih govornic in govornikov je pač veselo. A ti dozda skriti talenti po raznih delovnih krajih na Slovenskem se morajo gojiti in negovati. Delavski voditelji in voditeljice so tu, treba le sestaviti načrt, kako ohraniti in izpopolniti ta dragoceni zaklad naše delavske organizacije.

Mogoče bi bilo najbolje prirediti skupni socialni tečaj v zvezi s poukom v govorništvu. V naših skromnih razmerah je nemogoče, da bi mislili na prireditev takega tečaja, kakršnega prireja mogočno „Katoliško ljudsko društvo“ za Nemčijo v München Gladbachu.

Sposobnih mož za vodstvo takega tečaja imamo, tudi sposobnih ljudi, ki bi se ga radi udeležili, a nimamo denarja. Ne mislimo tu morebiti na velike socialne kurze, ki so namenjeni širšim množicam. Mislimo si poučni socialno-govorniški tečaj namenjen posameznim sposobnim delavcem in delavkam. Vsako delavsko društvo bi poslalo na tak tečaj morebiti enega ali dva učenca ali učenki. Poučevalo bi se o temeljnih socialnih načelih, narodnem gospodarstvu, o delavskih obrambnih in zavarovalnih zakonih, o delavski občinski politiki, o delavski združni organizaciji, o zmernostnem gibanju, o knjigovodstvu in zlasti o strokovni organizaciji; iz teh predavanj bi dobili govorniki dovolj snovi za lastno agitacijo in za govore po društvih.

Tak tečaj, namenjen najbolj sposobnim delavcem bi trajal vsaj en teden. Uspeh bi bil velikanski, ker bi se izšolali izvrstni voditelji in voditeljice. A na vsak način naj že zdaj skrbje posamezna društva, da si pomagajo medsebojno z delavskimi govorniki in govornicami.

Iz poročil posameznih delavskih društev smo razvideli, da vzgoja ni v vseh delavskih društvih popolna. Predavanja se vrše še precej redno, pač pa obračajo vodstva premalo pozornosti na socialne in govorniške tečaje. Vemo, da je to težavna stvar, a je prepotrebna. Naša organizacija potrebuje izobraženih, bistroumih in razboritih ljudi, a treba jih je vzgojiti. Druge poti pa ni, kakor ravno socialno govorniški tečaji. Voditelji takih tečajev ne smejo stvari voditi preveč šolsko, da se udeleženci ne odženejo.

Res je, da nam Slovencem manjka primernih spisov, a pomagati si moramo s knjigami iz drugih literatur. Drage volje bo svetovala „Kršč. soc. zveza“, kako uspešno izvršiti socialno govorniške tečaje po posameznih delavskih društvih.

Dasi je bil shod lep, navdušenje veliko, govori v vsakem oziru poučni, ostane pa le vsa prireditev brezpomembna, če se ne izvrše sprejeti sklepi. „Slov. kršč. soc. zvezi“ se je naročilo ne le, da skliče prihodnje leto zopet vseslovenski delavski shod, marveč tudi, da sklepe tega shoda izvrši. A častna dolžnost društev samih je, da store, kar so sklenili na shodu. Vsako delavsko društvo bi moralo prirediti zborovanje, na katerem se poroča o shodu in sprejetih sklepih.

Naj tudi ne pozabijo, da mora prirediti vsako delavsko društvo še tekom enega mesca, t. j. do 10. avgusta dveje predavanj o vladnem zakonskem načrtu glede delavske zakonodaje. Ni vse, če se kaj sklene, potrebno je, da se sklepi tudi izvrše.

Sklenjeno je bilo, da se vrši drugo leto zborovanje vseh slovenskih društev. Z zdaj morajo delavska društva pričeti s pripravami. Skrbeti morajo pred vsem za živahno društveno delovanje, da bodo lahko poročala le vesele stvari.

Od te delavske organizacije upamo tudi, da bo omejila nezdravo vživanje, ker bo podala delavstvu pametnega pouka tudi v tem oziru. To je posebno potrebno glede na vživanje alkoholnih pijač. Opravičeno upajmo, da slovensko delavstvo ne zaostane i v abstinenci za drugorodnimi sotrpini, ki se so razmerno z drugimi stanovi najtesneje in v največjem številu oklepajo zdržnosti od vpijančljivih pijač.

Prepričali smo se, ko smo opazovali te delavske množice iz vseh slovenskih pokrajin, da nam ni treba biti v skrbeh za bodočnost. Dokler bo delavstvo tako navdušeno in tako pouka željno, kakor se je izkazalo v Polju, toliko časa smo brez skrbi. Prepričali smo se, da se združuje slovenski delavec ne le na Kranjskem, marveč tudi na Goriškem, Koroškem in Štajerskem. Popolna naša organizacija še ni, a da postane, o tem nikakor ne dvomimo. V navdušenju in vztrajnem delu za združevanje delavcev le je mogoča srečnejša bodočnost delavskemu stanu. In kdo bi ne delal z veseljem za boljšo bodočnost rodnih mu bratov in sestra? Upamo, da ga ni, in zato pričakujemo, da zaveje zdaj nov sveži duh med slovenskim delavstvom. Duh, ki bo močan tako, da združi delavstvo tudi v onih krajih, kjer še manjka organizacije!

Zveza slovenskih odvetnikov.

(Komuniké)

Druga glavna skupščina te velevažne organizacije nezavisnih slovenskih pravnikov vršila se je v nedeljo, 16. t. m. ob 10. uri popoldne v mestni dvorani ljubljanski ob povoljni udeležbi zlasti izvenkranjskih društvnikov.

Zveza je štela v preteklem letu 62 rednih članov in 5 izrednih (c. kr. notarjev). Upajmo pa, da ga skoro ne bo slovenskega odvetnika in notarja, ki bi se, če tudi le iz običajne letargije, odtegoval stanovskemu združenju, stoječemu zvesto in pozorno na braniku pravic slovenskega jezika.

Društveni predsednik dr. Karl Triller poročal je, otvorivši zborovanje, o društvenem delovanju v preteklem prvem društvenem letu: Zveza je med drugim dvakrat po posebnih deputacijah reklamovala na justičnem ministrstvu in pri predsedništvu c. kr. najvišjega sodnega dvora izvrševanje uzakonjene pravice slovenskega jezika do izdaje razsodbe najvišjega sodišča v slovenskem jeziku. Prejela je sicer na obeh mestih lepe obljube, ki se pa še vedno niso izpolnile. Skupščina je vsled tega soglasno sprejela sledečo resolucijo dr. Majarona: Občni zbor „Zveze slovenskih odvetnikov“ izraža svoje trpko obžalovanje, da se § 27 statuta za c. kr. najvišje sodišče še sedaj ne izvršuje glede slovenskega jezika ter naroča zveznemu odboru, da z vso energijo nadaljuje akcijo pri vseh faktorjih v ta namen, da bo končno konec popolnoma izjemnemu preziranjju jasno uzakonjene pravice slovenskega jezika od strani c. kr. najvišjega sodnega in kasacijskega dvora.

Nadalje je poročal predsednik o zvezini intervenciji pri vseh zbornih sodiščih na slovenskem ozemlju v svrhu, da se doseže pri vseh slovenskih kazenskih razpravah oddaja zdravniškega zvezeniškega mnenja v jeziku obtožbenem. Po daljši debati sprejel se je nasvet, da je poučevati zlasti porotnike o njihovi pravici in dolžnosti, zahtevati pri slovenskih razpravah brezjemno slovenska zvezeniškega mnenja. Ostalo poročilo predsednikovo in poročilo blagajnika dr. Kokalja vzela je skupščina odobruje na vednost.

Potem je poročal dr. Brejca iz Celovca o koroških justičnih razmerah. — Govornik slikal je z živo in prepričevalno besedo ob roki številnih konkretnih slučajev upravnega zaslišanja teptanje slovenskega jezika od strani nemške birokracije na Koroškem in križev pot slovenskega odvetnika onstran Karavank. O tem velezanimivem poročilu vnela se je živahna debata, katere so se udeležili dr. Krisper, dr. Majaron, dr. Rosina in predsednik, ki so vsi dali duška skrajno ogorčenosti nad neznoznimi koroškimi razmerami. Sklenilo se je predložiti dr. Brejčevu poročilo v celoti slovenskim državnim poslancem z zahtevo najodločnejšega postopanja, nadalje pa tudi justičnemu ministrstvu s posebno primerno vlogo. Informuje naj se o stvari podrobno tudi velike slovanske in druge Slovanom prijazne liste, da bo poučen tudi širši svet, kje se prične na jugu kulturne Evrope — azijske razmere!

O štajerskih justičnih razmerah poročala sta dr. Hrašovec iz Celja in dr. Rosina iz Maribora temeljito in zanimivo. — Istotako o primorskih razmerah dr. Ryba iz Trsta.

Zbor je izrekel vsem poročevalcem zahvalo ter naročil bodočemu odboru izvršitev cele vrste nasvetov, katere so stavili poročevalci. — Zlasti se je sklenilo na predlog dr. Pretnerja iz Trsta, da zahtevaj zveza potom primernih peticij zboljšanje jezikovne kvalifikacije imenovanih členov razsodišča zavarovalnice zoper nezgode v Trstu, izdajbo slovenskih obtožnic slovenskim obtožencem, pravilno izvrševanje § 207 k. p. r. itd.

Oficielni komuniké napada potem zaradi nemških vlog pred tržaškim sodiščem „Vzajemno podporno društvo“, molči pa o drugih, ki vlagajo brez potrebe mnogo več nemških vlog.

Na predlog dr. Brejca in dr. Hraševca se je nadalje sklenilo opozoriti drž. poslance na potrebno podpoženje slovenske zmožnosti vetantov na obmejnih zbornih sodiščih, ker ob sedanjih razmerah za slučaj kasiranja kake kazenske razsodbe ni mogoče sestaviti drugega slovenske zmožnega senata. Kako trpi ob tem nedostatku materialno pravo, to leži pač na dani. V obče treba zvezi v prihodnje najstrožje kontrolirati jezikovno kvalifikacijo vsakega na novo imenovanega sodnega uradnika.

Nato se je vrnila volitev novega odbora; na predlog dr. Majarona izvoljen je bil per acclamationem zopet celi prvoletni odbor, to je: predsednikom dr. Karol Triller, odborniki: dr. Valentin Krisper, dr. Josip Kušar, dr. Alojzij Kokalj, dr. Janko Brejca (za Koroško), dr. Jure Hrašovec (za Štajersko), dr. Otokar Ribač (za Primorsko), dr. Ferdinand Müller in dr. Franc Novak; pregledniki dr. Ivan Tavčar in dr. Franc Tekavčič. Clanarina določila se je zopet na 20 K za odvetnike, 10 K za kandidate in 10 K za izredne člane (c. kr. notarje).

Pri zadnji točki dnevnega reda razpravljalo se je o peticiji „Društva slov. odvetniških in notarskih uradnikov“, ki je pričelo akcijo, da doseže za svoje člane lastno bolniško blagajno kot temelj kamen zavarovalnice za slučaj onemoglosti in starosti. Skupščina je sklenila, da hoče zveza na vso moč podpirati to opravičeno stremljenje uslužbencev in da ima stopiti v to svrhu zvezin odbor v dogovor z imenovanim društvom. V znak posebnih simpatij pristopi „Zveza slov. odvetnikov“ k „Društvu odvetniških in notarskih uradnikov kot ustanovnica s prispevkom 200 K.

Končno se je po nasvetu dr. Hraševca sklenilo še, naj se opozori najširše slovensko občinstvo, da se vsakdo in v vsakem slučaju, v katerem bi se slovenskem jeziku predjavili oblastmi odrekala zakonito zajamčena enakopravnost, obrne do zveze, ki je rade volje pripravljena za brezplačno intervencijo.

S tem je bil dnevni red izčrpan ter je predsednik zaključil zborovanje ob pol 2. uri popoldne.

Rusija.

Položaj na ruskem dvoru. Listi priobčujejo poročilo o položaju med dvorjani carja Nikolaja II. Carjeva rodbina in osobito carica mati Marija Feodorovna želi, naj bi odstopil njen sin ali saj za en čas prenehal izvrševati vladne posele. Trdi se, da carju samemu ni dosti do vladanja in bi na bilo treba mnogo prigovarjanja, da bi odstopil. Le včasih se čuti Nikolaj II. za nekaj ur kot vladar, drugače pa ne zaupa sam sebi in je že rekel večkrat svoji soprogi, da bi rad zamenjal mesto cara s samostanskim predstojnikom. „Dopisovalnica“ trdi, da bi že izbruhnila prekucija v carjevi palači, ako bi se bili mogli zediniti o prestolonasledniku.

Koliko je delavcev na Ruskem? Na Ruskem je 6,335,030 delavcev in 2,821,060 delavk. To število se porazdeli sledeče: 2,113,121 služabnikov, slugi; t d; 2,598,379 tovarniških delavcev, 2,722,890 poljedelskih delavcev, 1,095,084 rokodelcev, 365,013 delavcev na železnicah in ladajah, 255,947 delavcev v trgovinah.

Nemirina Kavkaz. Peterburški „Vladni vestnik“ poroča, da so prekujijski agitatorji v Tiflisu zastupili čaj delavcem v železniški delavnici z arzenikom, ker se jim niso hoteli pridružiti. Na zastrup-

Ilenju je zbolelo 20 delavcev, izmed katerih jih je umrlo 10. Na postaji Vladikavkaz je zaplenila policija 4000 patron.

Mornariški nemiri v Kronstadtu. Iz Peterburga poročajo, da so povzročili mornarji predvčeršnjim nemire. Napadli in opleni so več zloglasnih biš. Ubitih in ranjenih je bilo mnogo oseb.

Ubit policist. V Varšavi so ustrelili predvčeršnjim zvečer policijskega nadzornika Golembijovskega.

Shod zemstev v Moskvi. Predsedništvo shoda zemstev v Moskvi je naznanilo generalnemu guvernerju, da shod ni protizakonit, marveč hoče izvršiti, kar je ukazal car. Generalni guverner je izjavil, da je zaključila policija brez njegove vednosti sejo, a da hoče izposlovati v Peterburgu, da smejo zemstva zborovati.

Shod demokratov na Finskem. Na Finskem so zborovali od 14. do 16. julija demokratje, ki so sklenili zbrati vse demokrate in prirediti velike prireditve proti Bulyginovemu načrtu in sploh proti vsakemu ljudskemu zastopstvu, ki ne bo izvoljeno po načelih splošne volivne pravice ne glede na narodnost in vero.

Kmečki nemiri. V herzonskem okraju so se uprli kmetje, ki so opleni in zažgali mnogo poslopij na posestvih. Vojaštva je premalo, da bi zadušilo nemire. — Tudi v kurskem okraju se množe nemiri. V Herzonu so zaprli 50 pristašev kmečke prekucijske stranke. Z bombo sta bila ubita 2 kazaka v bližini mesta.

Umorjen cerkveni načelnik. V Nesavu na Kurlandskem so ubili prekucuh cerkvenega načelnika Biscrama.

Gapon na Balkanu. Zagrebški „Dnevni list“ poroča, da je poizvedovala policija v Kragujevcu po Gaponu, ki je vodil meseca januarja delavce v Peterburgu. — Ruski poslanik v Sofiji je odredil, da so ga iskali po balkanskih kolodvorih, ker potuje baje v Carigrad.

Obrtni odsek

je nadaljeval včeraj popoldne splošno razpravo. Poslanec Hueber je obžaloval, da ni pozdravil odseka trgovinski minister osebno. Poslanec Pacher je zahteval, naj se posvetuje odsek tudi v §§ 1. in 2. Poslanec Doboszynski je predlagal, naj prične odsek podrobno razpravo. Sekcijski načelnik Hasenöhr je izjavil, da vlada želi, naj se posvetuje odsek o vsem, kar se tiče obrtnega stanu. Načeloma naj se pa izločita vprašanja o delavskem varstvu in o zgradbi delavnic. Govornik izjavlja, da želi ta trgovinski minister in vlada, naj bi se kmalu rešil načrt. Odsek je odobril nato predlog Doboszynskega, naj se prične podrobna razprava. Popoldne je poročal poslanec Hueber o § 104 a, b, c in d o izkušnji rokodelskih vajencev. Poslanec Eldersch je nasprotoval uvedbi obligatorične izkušnje pomočnikov, češ, da so razmere v zadruhah navadno slabe in je priporočal fakultativne izkušnje pomočnikov. Poslanec Böheim je zahteval obligatorično izkušnjo vajencev, ker se po fakultativni izkušnji ne doseže nameravani uspeh. Poslanci Foerg, Bendl, Hauck in Pacher so se izjavili za obligatorično izkušnjo vajencev. Tudi sekcijski načelnik Hasenöhr se je izjavil za obvezno izkušnjo vajencev po dokončani učni dobi, a pristavil, da morajo izkušnje organizirati državne oblasti.

Kriza na Ogrskem.

Izvrševalni odbor združene opozicije je priobčil včeraj odgovor na Fejervaryjev odlok. Pred vsem naglašajo opozicija, da sedanja vlada pomenja preobrat ogrske ustave, ker je ostala na krmilu, dasi ji je izrekla zbornica nezaupnico. Sveta dolžnost je z vsemi sredstvi onemogočiti tako vlado. Glede prestovoljnih davkov in vojaških novincev pa izjavlja opozicija: Uradniki in občine, ki nečejo izročevati davkov in sodelovati pri novačenju pestopajo popolnoma po starodavnih ustavnih načelih in izpolnjujejo svojo zakonito dolžnost. Vlada nima pravice razveljaviti takih sklepov. Narod ima moč, da pozove na odgovor one, ki podpirajo protustavno vlado in bo hvaležen vsakomur, ki podpira v sedanjih težavnih časih zakoniti in ustavni odpor. Nadžupan Sits v honterški stolici je naznanil, da izstopi iz liberalne stranke. V Liptu Szent Miklosu je bila predvčeršnjim nademestna volitev. Nacionalni kandidat Stodola je dobil 1455, justični minister Lanyi 1349 in Košutovec Thuranszky 191 glasov. Potrebna je ožja volitev Banffyjevo glasilo pozivlja volivce, naj glasujejo pri ožji volitvi na vsak način proti Lanyiju.

Shod rojalistov v Parizu.

V Parizu je bil predvčeršnjim shod privržencev kraljstva, ki se ga je udeležilo kakih 1000 oseb. Govorila sta Buffet in grof Sur-Saluces, ki sta naznanila, da bodo nadaljevali rojalisti boj proti ljudovladu. Na cesti so prijeli načelnika rojalistov, ker je klical: „Živio kralj!“

Angleška zbornica.

Min. predsednik Balfour je izjavil v včerajšnji seji, da odmakne svoj predlog

o novi razdelitvi volivnih okrožij, a da namerava predložiti v prihodnjem zasedanju primerni zakonski načrt. Pri posvetovanju o zakonu glede ravnanja s tujci, je predložila vlada predlog da revščina ni vzrok za izključitev tujcev, ki se naselijo na Angleškem, da se izogne verskega ali političnega preganjanja. Vsi govorniki so naglašali, naj sprejema Angleška še nadalje gostoljubno politične in verske begunce.

Balkan.

Turški veliki vezir Ferid paša namerava odstopiti.

Mažarske sanje o srbskem kralju Petru. „Magyar Hirlap“ priobčuje neko pismo iz Belgrada, ki trdi, da se nahaja srbski kralj Peter v jako nevarnem položaju. Boji se, da se bo ž njim zgodilo tako, kakor se je z njegovim prednikom pred dvema leti. Neka stranka se je zarotila proti njemu, ki bi rada spravila na srbski prestol Milanovega nezakonskega sina Milana Kristića. Zato je baje poslal Peter svoje otroke v inozemstvo. Če le ni to pismo povzročeno po preveliki vročini dobe kislih kumar, ki je jako ugodna za take „senzačne“ vesti.

Prijateljstvo med Francosko in Angleško.

Vkljub vsem nemškim spetkam se čimdalje bolj zblížujeta Francoska in Angleška. Iz Pariza poročajo, da obišče francosko brodogradnjo 7. avgusta Cowes na Angleškem. Angleži nameravajo svojim francoskim „prijateljem“ prirediti velike slavnosti. Francoski admiral v spremstvu 8 francoskih častnikov in več mornarjev obišče nato London, Portsmouth in Windsor. Francosko brodogradnjo zapusti angleške obale 15. avgusta. Angleško brodogradnjo je zapustilo včeraj popoldne Brest. Nešteta množica ga je navdušeno pozdravljala.

Rusko-japonska vojska.

Japonci na Sahalinu.

London, 18. julija. Japonci so pri Korzakovskem izkrcali priprave za poljsko železnico in 3000 kulijev. Doslej je na Sahalinu 14 000 Japoncev.

Tokio, 18. julija. Kabel med Sahalinom in celino pri Aleksandrovske je pretrgan. Japonski kontreadmiral Vamada poroča, da je ob ogledovanju obali pri vzhodu v Vladimirjev zaliv našel razdrto rusko vojno ladjo „Izumrud“. Ladjini trup je deloma odtrgan od lade.

London, 18. julija. Iz Tokia javlja „Daily Telegraph“: Kapitlacije sovražnika na Sahalinu je pričakovati vsake uro. Nahaja se v brezupnem stanju.

Car Lineviču.

„Ruskij Invalid“ prinaša sledečo brzojavko, ki jo je car poslal Lineviču. Na več izjav proti miru iz glavnega stana je car odgovoril: „Ne dvomite, da je storjeno in bo storjeno, kar mogoče, da se doseže uspeh in olajša vaša težka naloga. Trdno zaupam na vas in na svoje junaške čete, da bodo slednjic z božjo pomočjo premagale vse ovire in vojsko končale za Rusijo z dobrim uspehom.“ — Linevič je izdal nato sledeče dnevno povelje: „Slavne ruske čete! Srečen, da vam morem naznaniti milostne besede Nj. Veličanstva, sem prepričan, da boste pri prihodnji svoji nalogi upravičili visoko zaupanje visokočislane carja. To dnevno povelje naj se prebere v vseh oddelkih, švadrnih, sotnijah, baterijah, poveljstvih, ladjah in obrežnih poveljstvih.“

Proti Enquistu.

Berolin, 18. julija. Iz Peterburga poročajo: Prihodnje dni odpotuje odtod v Manilo posebna sekcija pomorskega sodišča, da ondi dvigne obtožbo proti admiralu Enquistu vsled njegovega bega izkušimske bitke.

Senzacijelno odkritje.

Peterburg, 18. julija. „Birž. Vjed.“ poročajo več škandaloznih stvari iz vojne zgodovine ruske mornarice. Tako se je sedaj dognalo, da so se na bojni ladji „Peresvjet“ admirala Uhtomskega nahajale dame, ki jih kavalirski admiral ni hotel izpostavljati nevarnostim pomorske bitke. Zato je dal povelje, ko so se pokazale japonske ladje, za umikanje v Port Artur.

Mirovno vprašanje.

Frankfurt, 18. julija. „Frankfurterzeitung“ poroča, da bi izmed japonskih zahtev delati težavo le dve. Ti dve izvirata iz skrbi Japonske, da ne bi Rusija, ko bi se ojačila, čez nekaj let zopet ne poizkusila morda z večjim uspehom, pridobiti si izgubljene postojanke v vzhodni Aziji. Vsled tega želi Japonska zagotoviti, da Rusija na sibirski železnici ne bo položila drugega tira in da v Tihem morju ne bo imela bojnega brodevja.

London, 18. julija. List „Azahi“ poroča, da je kitajski poslanik v Tokiu naznanil svoji vladi, da Japonska hoče svoje čete odpoklicati iz Mandžurije, kakor hitro bodo iz nje potisnjeni Rusi. Vrh tega je

jasno, da namerava Japonska reorganizirati skupaj s Kitajsko vse dežele Daljnega Vzhoda. — Japonska bo zahtevala zase v Mandžuriji iste pravice, ki jih je imela Rusija. V tistem trenutku se mora Kitajska varovati, da ne stori prehitrega koraka, ki bi imel za posledico, da posežejo vmes velelasti in bi se potem zgodilo isto, kakor z Ljaotunom.

Pariz, 18. julija. Sestavlja se ameriško-japonska družba za izkoriščevanje naravnih zakladov Sahalina. Japonska vlada, bo tako se glasi, dobivala vsako leto od družbe že določene vsote. Japonska bi se vsled tega odrekla delu vojne odškodnine, sveda pod pogojem, da se podro zunanje utrdbe Vladivostoka, ker hoče Japonska, da njeno novo ozemlje ni v nevarnosti. V tem smislu so sestavljena tudi poročila iz Washingtona.

General Mišsenko na delu.

London, 18. julija. General Mišsenko podvzema pojезде v notranjost Mongolije ter pleni na dolgo in široko. Zdi se, da hoče priti za hrbet japonskemu levemu krilu.

Kapitan Klado

bo imenovan, kakor poročajo iz Peterburga, za adjutanta mornariškega ministra, viceadmirala Birileva.

Poziv.

Z nekim neprijetnim čutom se vračajo letos slovenski sosebno slovenski dijaki v domovine. Bojijo se, da jim bo začeti s prihodnjim zimskim tečajem že itak siromašno življenje v tujem vseučiliškem mestu še bolj otežkočeno, da ostanejo sosebno v slučaju bolezni osamljeni in zapuščeni, kajti oni zavod, ki priskoči slov. dijaku na pomoč v skrajni sili, ki ga podpira in neguje, kadar se mu približa največja sovražnica — bolezen, propada, ter bo v prihodnjem letu ustavil svoje humanitarno delovanje — ker mu manjka podpor. „Bolniško društvo za slovenske visokošolce v Gradcu“ se je ustanovilo v začetku z. t. 1896/97 z namenom, da preskrbi svojim članom v slučaju bolezni brezplačno zdravnila, zdravila in po potrebi bolniško oskrb, siromašnim dijakom v slučaju smrti tudi brezplačen dostojen pogreb. To naloge je „bolniško društvo“ zvesto izvrševalo. Dobilo si je najznamenitejših medicinskih strokovnjakov, ki večinoma brezplačno opravljajo službo društvenih zdravnikov, sklenilo je pogodbe z lekarnami, ter pridobilo olajšav na „splošni bolnici“. Na stotine slovenskih dijakov je že življalo udobnosti, katere nudi „bolniško društvo“ svojim članom; marsikateremu je ohranilo zdravje ter ga obvarovalo bednega bolnega življenja in nekaterim nesrečnim je tudi pripravilo dostojno zadnjo posteljo v tuji zemlji. — Ni se toraj čuditi, da je izdalo „bolniško društvo“, ki šteje med svojimi člani dobrih 50% Slovencev v 8 letih svojega obstanka skoraj K 8500 — v svoje namene, vsota, katere vsako leto neprimerne raste, tako da je „bolniško društvo“ letos n. pr. plačalo samih bolniških stroškov okoli K 900 — in približno ravno tako visoko vsoto v lekarnah. Rastočim izdajam pa ne odgovarjajo podpore. V prvih letih svojega obstanka je društvo prejelo precej podpor, različni dobrotniki, pred vsem slovenske posojilnice, so mu pomagali pripraviti kapital — a te podpore so z malimi častnimi izjemami izostale in danes je društvo navezano na članarino svojih 120 članov (po 3 K na semester) in pa na pičlo glavnico ki se je baš letos tako skrčila, da bo preostalo začetkom prihodnjega leta borih 600 — 700 K s katero vsoto pa društvo nikakor ne more naprej posloovati.

Zato se obračajo slovenski akademiki v Gradcu do svojih prijateljev in dobrotnikov, obračajo se do vseh onih, ki so izkusili bedo in poznajo neznosni položaj bolnega dijaka, obračajo se tudi do onih, ki so nekdanj kot člani „boln. društva“ vživljali njega udobnosti in dobrote z nujno prošnjo, da z denarnimi prispevki rešijo ta velepomembni zavod propada ter mu opomorejo, da lahko i zanaprej deluje v prospeh in blagor slovenskega dijaštva v Gradcu! V imenu slovenskih graških akademikov:

phil. Albert Kramer

Trbovlje

phil. France Kotnik

Guštanj (Gutenstein, Koroško).

Odgovor „Slov. Narodu“ iz Št. Lamberta.

Nekdo — ali je on ali ona — se v „Narodu“ bujuje, da župnik v Št. Lambentu, kar nič več neče maševati ob 10. uri; ampak največkrat ob 6. uri zjutraj, akoravno mu vsak gruntar plačuje po 80 kr. na leto, da bi maševal ob 10. uri. — To je res, da se od novega leta 1905. dalje vrste se s sosedno Sv. Goro sv. maša daruje eno nedeljo ob 10. uri, drugo ob 6. uri. Ta bogoslužbeni red se je na željo višjih vpeljal

zato, da bi ljudem bilo lažje, prejemati sv. zakramente, kar je zelo težko, ako je služba božja ob 10. uri. To se je ljudem tudi poznalo. In kdor ni samo po imenu kristijan, ta uzrok tudi upošteva in nič ne ugovarja. Dopisnik mi torej po krivici podtikuje „komečnost“ in sebičnost.

Da mi vsak gruntar plačuje na leto 80 kr. pod naslovom „za mašo“, to je res. Ta davščina je tako stara, kakor fara. Vsaj najstarejši ljudje se ne spominjajo, kdaj je bila vpeljana. Zapisanega pa o tem ni nič. Tudi ne ve nihče za gotovo, zakaj se je ta davščina vpeljala. Domneva se, da zato, da bi bila sv. maša ob 10. uri. Torej je laž, da bi bil jaz kdaj rekel: „Ce hočete, da bom do 10. ure tešč, zahtevam plačilo.“ Zato pokličem na pričo vse župljane, ki so bili pri velikonočnem izpraševanju. Ceima dopisnik kaj zahtevati, naj se podpiše!

Dopisnik mi očita, da sem napravil ljudem nov davek, ker sem dal hlev obokati. A kdor ne popravlja poslopja, spada med zanične gospodarje, katerih jaz ne bom nikdar posnemal — V župnijskem hlevu je bil strop tako slab in preperel, da se je deloma že udajal pod nogo in je bila nevarnost, da bi si kdo noge ne zlomil. Treba je bilo torej poprave. In namesto napraviti nov lesen strop, sem se pa odločil, hlev obokati, kar je boljše in trdnjše. Svi svet dandanes napreduje na vseh poljih, zakaj bi pa v žup. hlevu ne bilo nič napredka? — Odobrili so mojo misel tudi posestniki, ki sem jih sklical k posvetovanju. Pa bi bil vendar prišel in oporekal! Ali pa bi bil zbral vse svoje somišljenike in bi bil pozneje protestiral, saj je imel vendar par mesecev časa za to.

Dopisnik omenja moje letošnje nesreče pri živini, ki je bila res občutna, in meni, da je bila to kazen božja za mojo „požrešnost“. Ali je bila res kazen božja, ali pa le posledica neracionalnega oskrbovanja živine, ne vem. Dopisnik naj prosí Boga, da mu dolgega jezika ne odstriže še s hujšo nesrečo, kakor je zadela mene.

Očita mi dalje, da jaz sprejemam za oзнanjenjo mašo 1 gld. 10 kr. darila, dočim je bilo treba dajati mojim prednikom samo po 60 kr. — Kdaj sem pa še koga prosil za mašna darila? Nikdar. Pač pa sem se jih večkrat že branil. Vprašam pa: Zakaj pa se mora sedaj plačevati hlapcu 80 gld ali še več na leto, dekli pa 50 do 60 in tudi še več, ko je vendar pred kakimi 25 leti dobival hlapec k večjemu 40 dekla pa okoli 25 gld.? In zakaj se mora dninarjem plačevati 1 krono na dan poleg hrane, ko še jaz pomnim, ki nimam še sivih las, da so moj oče plačevali moškim po 25 kr., zenskam pa samo po 20 kr. na dan? Na vseh poljih je napredek, in zato dopisnik laže, če pravi, da je naprednjak.

Dopisnik mi očita požrešnost, pohlepnost po denarju; zakaj? Ali zato, ker ne hodim v gostilno? Ali zato, ker pišem kmetom, razne prošnje, nemška pisma i. t. d. — in to brezplačno, dasi se s takimi pisarijami zamudim po cele poldneve? Ali mi morda očita požrešnost zato, ker skrbim za lepoto hiše božje in za dobro stanje gospodarskega poslopja, tako, da se v tem oziru smemo kosati z marsikatero drugo župnijo? In če je cerkev in gospodarsko poslopje v lepem redu, ali ni to v čast župljanom, ki so po veliki večini drugačnega mnjenja, kakor „Narodov“ dopisnik? Vedno so radi prispevali po svojih močeh, kadar je bilo potreba kakega popravila. Čast jim! — Dopisnik govori, da ne morem dobiti delavcev, ki bi pokosili mrvo. In vendar sem jo jaz prvi pokosil in spravil. —

Dalje pravi, da so farovška vrata zaprta vsakemu beraču. Kako pa naredite pri vas, kadar greste vsi z doma? Ali ne zaklenete vrat? Sicer pa mi povej dopisnik samo en slučaj, da je berač šel iz farovža neobdarovan; pa dobi, če to dokaže 100 K. Tudi on bo dobil dar, kadar pride beračit.

Četudi očita kuharici skopost, pa je vendar že premnogokrat nalašč za berača šla kuhat, ako slučajno ni bilo nič pripravljene. Pa naj pove, če tudi on tako sori! In konečno se obrekovalec prisvaja še pridigarsko oblast, ko pravi: „Župnik in kuharica, poboljšajta se, če ne, bomo še nekaj povedali.“ Tega pa zlobnež ne pove, da je kuharica moja sestra. Kar pa ima še povedati, naj le pove, saj „Slov. Narod“ ima vedno prostora za laži; pod svoje laži se naj pa tudi podpiše, če ima dobro vest, kakor se podpišem jaz.

V Št. Lambentu, meseca julija 1905.

Jos. Plantarič,
župnik.

Štajerske novice.

Š **Promoviran** bo jutri v slavnostni dvorani dunajskega vseučilišča gosp. cand. theol. Matija Slavič, ud Frintaneja, duhovnik lavantinske škofije, doktorjem bogoslovja. Iskreno čestitamo!

Š **Čitalnica v Brežicah** priredi v nedeljo, dne 13. avgusta t. l. na vrtu „Nar. doma“ v prid „Družbe sv. Cirila in Metoda“ veliki koncert z godbo c. kr. pešpolka št. 16

iz Zagreba, in petjem svojega pevskega zbera. Natančnejši spored se bo pravočasno objavil.

Š „**Brežiški Sokol**“ priredi dne 30. julija t. l. na vrtu „Narod. doma“ I. javno telovadbo. Po telovadbi godba, petje in srečlov. Čisti dobiček je namenjen sokolski zastavi.

Š **Nov slovenski brivec v Celju.** V Celju se naseli z dnem 29. t. m. slovenski brivec iz Ljubljane, g. Rudolf Anderwald. Svoje brivnico bo imel v Graški ulici št. 22, v hiši g. Kolenca. Pri poročamo!

Š **Napad.** Na cesti od Celja v Sovodnje je napadel 21letni rudar Jernej Vrečko, ki je bil še-le nedavno izpuščen iz zapora, zidarskega pomočnika Kešica ter ga nevarno rantl. Napadalec se zaprli.

Š **Slovenskim abiturijentom!** „Grazer Tagblatt“ opozarja nemške abiturijente, da se posvetijo juridičnim in medicinskim študijam, da ne bodo Čehi in judje jedli „nemškega kruha! Isto, kar priporoča nemški list, bi priporečali i mi slovenskim dijakom, da se v mnogo večjem številu posvetijo jusu in medicini, ko zadnja leta, sicer bo čez nekaj let dobil marsikateri slovenski trg in slovenska vas nemškega zdravnika, kjer bi lahko lepe izhajal Slovenec, in mesta pri sodnji bodo obdržali tujci, ker ne bo naših ljudi dovolj.

Š **Šolsko leto na gimnaziji v Celju** se je končalo v soboto, dne 15. t. m. z običajno šolsko mašo in razdeljenjem spričeval. Na samostojnih slovensko-nemških gimnazijskih razredih v Celju je bilo koncem šolskega leta 199 dijakov; od teh so vsi Slovenci. Iz Celja je obiskovalo ta zavod 35 dijakov, drugi so iz drugih krajev. Izdelalo je z odliko 28, s prvim redom 134 učencev. Ponavljalni izpit je dobilo 14, drugi red 19 in tretji red 3 učenca. Šolnine so plačali dijaki oba poluleta 3210 kron, ustanove je užívalo 18 dijakov v skupnem znesku 3232 kron. — Na c. k. r. državni gimnaziji je bilo koncem šolskega leta 330 rednih učencev in 16 privatistov; od teh je bilo rojenih na Stajerskem 254 dijakov, Nemcev 251, Slovencev 92, en Čeh, dva Italijana. Spričevalo z odliko je dobilo 37, s prvim redom 245, drugim redom 29 in tretjim redom 7 dijakov. Ponavljalo bo izkušnjo iz enega predmeta 25 dijakov. Šolnine je bilo izplačane 9883 kron, ustanov so dijaki uživali v znesku 878040 kron. — Na slovensko-nemških sam. gimn. razredih je pečevalo 9 učnih moči, na c. k. r. gimnaziji 15, med zadnjimi samo dva Slovenca!

Š **V Zagrebu se je obesil** 63 let stari delavec Jožef Stermšek, rodom iz Bizelja, okraj Brežice. Vzrok: alkohol.

Š **Trbovlje.** Ob krasnem vremenu in obilni udeležbi domačinov, okoličanov in tujih gostov se je vršila v nedeljo Ciril-Metodova slavnost, katero sta priredili obe podružnici v prid družbi. Gospod organist Ličar je s svojim mešanim zborom mojstrsko rešil vse pevske točke. Tamburaši pod vodstvom gospoda Pavliča so zopet pokazali, da so kos vsem zahtevam svoje umetnosti. Gospica Kramerjeva je v lepi deklaraciji „Blagovestnikom“ proslavila zasluge svetih bratov Cirila in Metoda za vero in omiko med Slovani. Slavnostni govornik pa je povdarjal trejni namen slavnosti: Prvič, da podružnici kot vrli hčerki proslavite 20-letnico svoje matere, družbe v Ljubljani; drugič, da družbi gmotno pomorete ter se tako odzovete prejšnji družbinega vodstva z dne 15. maja; tretjič, da se Trbovlje zopet pokažejo v slovenski luči. Po slovenskih krajih uganjajo „schulvereinske“ komedije, naš laški okrajni zastop je dovolil „Schulverein“ podporo itd. Najboljši odgovor na vse to je, da se zganejo vse podružnice ter prirejajo slavnosti družbi v korist. Pri živahni prosti zabavi se je razprodalo veliko zalepk za šaljivo pošto, mnogo razglednic, Ciril Metodovih brož za ženske, svetinj na lepem slovenskem traku za moške, Prešernovih in Jurčičevih slik, vse v prid družbi. Čisti dohodek, odposlan v Ljubljano, znaša 80 kron. Slavnosti se je udeležil tudi naš deželni poslanec in župan gospod Roš. — Le tako naprej za domovino in slovensko mladino!

Dnevne novice.

Velikanski apetit na denar ima „Društvo slovenskih časnikarjev in književnikov“, ki je nekaka dependence „Narodovega“ uredništva in berači denar v prvi vrsti za to, da ne bi bilo treba „Narodni tiskarni“ skrbeti za svoje „pisateljske“ uslužbenke, kadar se ji zljubi jih vreči na cesto! Omenili smo že, da izkuša to društvo dobiti v roke denar „Pisateljskega podpornega društva“, to se pa seveda brani. Zdaj pa je „Društvo časnikarjev in književnikov“ denunciralo „Pisateljsko podporno društvo“ pri deželni vladi, češ, da ni

po pravih poslovalo. Denunciantje zdaj zahtevajo od vlade, da naj s policijsko silo poseže v podporno društvo, da bi mogli oni doseči svoj namen. Zdaj nam je jasno, zakaj je bila prva pot predsedstva tega društva „časnikarjev in književnikov“, da so se šli poklanjat baronu Heinu, mu izrekat svojo neomejeno udanost in ga prositi njegove pomoči! „Društvo slovenskih književnikov, časnikarjev in detektivov“ kaže torej res — nova pota slovenski literaturi!

Povsod — klerikalizem! Schweiglovi hlapci so predrzni in surovi. Kjer zavohajo kaj „klerikalizma“, začno rohneti, kakor bi jih kdo iz kože deval. In „klerikalizma“ je vedno več! Včerajšnji „Narod“ je proglasil poslanca Spinčiča za klerikalca, dr. Laginja kar za enega najožjih zavznikov kranjskih klerikalcev, kar je gotovo vrhunec „klerikalizma“. Konstatiral je, da je „Edinost“ vsa klerikalna in slednjič sklepa, da je sploh vsa hrvaško-slovenska stranka v Istri od začetka do konca popolnoma klerikalna. Nato pa jim grozi, da če takoj ne odpadejo od svojega „klerikalizma“, bo pa on zanesel v Istro agitacijo proti njim, bo podpiral „svobodomiselnost in narodne elemente“ in strmoglavil te „klerikalce“. Strašno! A gospodje v Istri se lahko smejejo tem tiradom. Izdajalska klika, ki služi najhujšim našim narodnim nasprotnikom, ki je prodana za to, da škoduje svojim rodnim bratom, nima niti toliko moči, da bi sama sebe kaj pomladila in okrepila. Ona živi samo še od tuje podpore. Grožnje takih ljudi niso vredne družega, kakor pomilovalnega nasmeha.

Nemški strah. Nemški listi vpijejo, da se mora v kali zatreti namere Slovencev ustanoviti v Mariboru slovensko ljudsko šolo in v Gradcu slovenski otroški vrtec. Slovenci naj na to odgovore s številnimi podporami „Družbi sv. Cirila in Metoda“, da bo res kmalu mogoče izvršiti ono, kar s strahom preletava nemške kosti.

Pobalinska nesramnost. V včerajšnjem „Narodu“ neki nesramen pobalin prav po istem frivolnem načinu, kakor je postal običajen v vrstah naših liberalnih junakov, piše o postopanju cerkvenih sodišč v zakonskih stvareh. Sram je lahko vso liberalno stranko, od „narodnih dam“ doli do Žaneta iz Iblane, da je njihovo glasilo tako svinjsko. Ni nam treba razlagati, da je stvar, kar se tiče „prečastitih prelatov sodnikov“ popolnoma zlagana.

— **Novomeške novice.** Letno poročilo c. k. r. državne gimnazije v Novem mestu za ravnokar končano šolsko leto prinaša na čelu nadaljevanje dr. K. Pamerjevega nemškega spisa „Das k. k. Staats-Obergymnasium zu Rudolfswert“. Učiteljskih moči je bilo na zavodu 16 Odliko ima 18 dijakov, prvi red 146, ponavljalni izpit 30, drugi red 18, tretji red 6, depolnilni izpit 1 dijak. Koncem šolskega leta je bilo na gimnaziji torej 219 dijakov, od katerih je bilo Slovencev 213, Nemcev 6. — Letno poročilo štiri-razredne deške ljudske šole v Novem mestu izkazuje koncem šolskega leta 236 učencev; med njimi je bilo sposobnih za višji razred 42, sposobnih 139, nesposobnih 53, neizprašanih 1, privatist 1. — O poročila v Grmu poročamo še tole: Zgorelo je poslopje pred gradom, v katerem se je nahajala „žehnica“ alj kuhinja za perilo. Kako je ogenj nastal v podstrešju, se ne more dognati, ker se ni tisti dan nič kurilo. Vodovod ni imel toliko moči, da bi se zamoglo brez brizgalne gasti, ker je le malo višji rezervoar. Kritični čas je bil gosp. Mih. Podbevšek na pošti, kamor ga je gospod vodja zadnji trenutek ob pol 11. uri poslal. — Pasja nadloga postala je tako velika, da se je izdal sledeči „Tagesbefehl“ za pse: „Vi psi morate biti točno ob 9. uri zvečer doma, jutraj pred 7. uro se nimate ganiti na trg, sicer vas pobaše in ubije konjederec.“ — Res pameten odlok, kajti bolniki radi lajanja in rjojenja niso imeli miru. Psov je pa tu toliko, kot v Carigradu. — Nova mestna hiša bode kmalu popolno dovršena Lepa bo, kras Novega mesta, pravi pa se, da je obok v dvorani počil. Mogoče zato, ker so delali samo tujci. Vse slikarije oddale so se „heilovcem“. In to se je godilo pod vodstvom strogega g. Rozmana! — Pogreb gospoda profesorja Trdina je bil veličasten, dasi se ga niso udeležili akademiki. Prišlo je tako daleč, da je morala priskočiti osma šola, kajti akademiki so se sramovali nositi sveče. — Strela v uradu. Poročilo v št. 158. „Slovenca“ pod tem naslo-

vom izpopolnjujemo: Strela je udarila ob 2. uri peneči, službo je opravljal magaciner gospod Šifrer, kateremu se ima železnična uprava zahvaliti za njegovo vestno službovanje, ker je bil v službi izven svoje dolžnosti. Tako je preprečil, da se ni zgodila večja nesreča. — Novomeškega pokopališča eden vogal so te dni porušili v razširjenje nove ceste. Izkopali so več mrličev, ki so ležali ondi po šest, sedem in celo 20 let, kakor se trdi, ki so pa še večinoma nestrohnjeni. Ker je premasčena zemlja, ne morejo o pravem času trupla strohniti, torej je pač potreba, da se premesti pokopališče, če bi že druge okoliščine tega ne zahtevale. Glavni vzrok za premestitev je pač ta, ker se sedaj nahaja tako v sredini med poslopji. Še je na pokopališču nekaj prostora, ki ni tako prenaseljen, je pa zelo skalovit, da mera grobar večkrat streljati skale, da pride vsaj za silo do določene globine.

— **Nevarna cigareta.** V Fari, blizu Gradišča, je prižgal te dni neki Viljem Castellan takozvano ogrsko cigareto. Ko jo je popušil do polovice, razstrelila se je cigareta z močnim pokom, in je bil Castellan še precej poškodovan na ustih.

— **Iz Zirov.** V žirovski fari je pretečeni petek t. j. 14. t. m. toča uničila vse poljedelske pridelke v vaseh Račeva, Žirovski vrh, en del Dobračeva, en del Nove vasi, potem vasi Log, Krog in Opale. Tudi vasi Ziri in Dobračeva sta zelo prizadeti. Nesrečni se zaupljivo obračajo do svojih državnih poslancev in jih milo prosijo za posredovanje kake državne podpore.

— **Milarija.** Od dne 3. t. m. ni na Dolenjskem nobenega novega slučaja milarije.

— **Hrvaške novice.** Katoliška organizacija „C. g. Milan Hok“, urednik „Hrvatstva“ je razposlal po Hrvaškem poziv, da se katoliki v hrvaških zemljah zbero v trdnjše vrste in da se zbero kakor združena armada v boj proti onim, ki so pričeli boj proti veri. Vrlo in odločno naprej, pa se bodo pokazali krasni uspehi! — Poizkušensamoum. V Zagrebu je streljal nase trg. pomočnik Vekoslav Resnik, rodom iz Karlovca, a se je le lahko rani. — Slovenec i Hrvat. Pod tem naslovom je izdal kapelnik godbe dež. brambovcv v Zagrebu Ivan Muhovič nov potpouri najpriljubnejših slovenskih in hrvaških pesmi.

— **Vol ukraden.** Na Grosupljem je bil ukraden nekemu trgovcu vol švicarske pasme rdeče lisast z nazaj upognenimi rogovi.

— **Umrl** je v Pragi češki časnikar Patrik Blažek, član uredništva „Politike“. N. v. m. p!

— **Novice iz Amerike.** Ustrelil se je v Puebli Slovenec Janaz Oražem iz Strug. — Okradeni Slovenec. Slovenec Jernej Francelj iz Ponikev je na poti v stare demovino predno je prišel v New York zaspal v železniškem vozu. Med spanjem mu je neznan tat odnesel 347 dolarjev denarja. — Nesreča. V Diamondville Wyo je ubilo Slovenca Ivana Jaksa iz Semiča. — Radi ponarejanja avstrijskega denarja so prijeli v Clevelandu Slovenca gostilničarja Josipa Dragoviča in Nežo Kerko-vič, oba z Dolenjskega.

— **Prememba pri armadi.** Pri častnikih v Gradcu so vpeljali nove plašče, kakor jih imajo tudi nemški častniki. Pri paradi bodo še v rabi dosedanj plašči, pač pa morajo že pri sedanjih vajah rabiti nove. Sploh bodo premenili vso, doslej precej nepraktično vojaško obleko in opremo. Vojaški kapelniki dobijo mesto srebrnega traku okoli kape zlatega. Polkovne godbe nameravajo odpraviti in uvesti divizijske štabne godbe. Vojaški kapelniki, ki so bili sedaj le nastavljeni od častniškega zbora, postanejo vojaški uradniki. Imenovali bodo tudi vojaškega godbinega ravnatelja, ki bo v osmem činovnem razredu in pridržen vojnemu ministru.

— **Iz morja potegnili** so v Trstu 42 letnega trgovca z ogljem Ivana Brun. Privezal je nase železni utež za 5 kg in se utopil.

— **Smrt vsled solnčarice.** Vsled solnčarice je umrl posestnik Josip Svagelj v Stanjelu.

— **Muha povzročila zastrupljenje.** Učitelju gospodu Leonu Pibrevcu povzročila je muha zastrupljenje na nosu. Prekiniti je moral šolski pouk in hiteti v deželno bolnišnico po pomoč. Počasi se je otel smrtne nevarnosti in preteklo bo še teden dni, da bo zopet zmožen za poučevanje.

— **Nevarno ranjen** je bil te dni pri tepežu v blejski okoličici 22letni fant Marko Janša. Prepeljali so ga v dež. bolnišnico.

— **Boga preklinjal.** Janez Flegar iz Radovljice je občinski revež in stanuje v mestni hiši. Kadar se opije prav rad preklinja in govori grde besede, katerih so se že otroci poprijeli. Tako je dne 25. majnika na javni poti v pričo več ljudi Boga pre-

klinjal. Zagovarja se, da je bil do nezvesti pijan Flegar je bil obsojen na tri tedne zapora.

— **Učiteljske službe so razpisane:** na Koprivniku, v Begunjah in na Breznici.

— **Novo godalo.** Od 1.—4. junija je trajala velika glasbena slavnost v Gradcu. Pri njej se je rabilo novo godalo violeta, ki je je iznašel dr. Stelzer v Draždanih. Ima obliko srednje velike viole in štiri strune ter je ugašena v kvintah, za oktavo nižje od violine. Po zvočni barvi stoji ta instrument med čelom in violi.

— **Beda v Istri** je velika. Lansko leto je suša vse pokončala, letos pa uničuje ves pridelek na vinu trtna uš, toča pa je po nekaterih krajih do mala vse pobila. Vlada je sicer dala nekaj vsot za javna dela in naprave, toda deželni zbor in odbor gre svoje staro pot. Tu sedijo po uradih mladi laški uradniki, ki jim je vse kaj drugega mar kot ravno delo: bratijo se z laško gospodo in hrulijo na kmeta; kadar bi bilo treba nujne pomoči, pa pošiljajo cel mesec morda po dvakrat na dan komisije po deželi, pišejo referate, pišejo in pišejo, storjenega pa nikoli nič ni. Kako nam manjka potrebnih cest! Okoli Pulja ni ne ene poštene ceste, ne v Alturo, ne v Kavrano, ne v Promontur, ne v Vinkuran! Starih cest nikoli ne popravljajo, kupi kamenja leže po njih in kdor se p-lje po njih, si mora preje zavarovati vse svoje kosti. Tako morajo po njih voliti voziti vino pol dne in kmet izgubi s tem svoj dragi čas in svoj denar. Vode tudi povsod primanjkuje, tako je gospodarstvo po Istri.

Ljubljanske novice.

Ij **Odkritje Prešernovega spomenika** v Ljubljani bo dne 10. septembra. Dne 23. septembra bo slavnost za srednje šole.

Ij **Slovenska zmaga v trgovskem gremiju** je bila včeraj popoldne popolna. Po izvolitvi novega predsednika g. Kneza, ki je takoj pozdravil občni zbor v slovensčini, so Nemci pobiti odšli. Nemško trgovstvo se občnega zbora sploh ni udeležilo v velikem številu, ker je vedelo za posledice. Izmed nemškega trgovstva so se udeležili občnega zbora le taki najzagrizenejši nemški trgovci, ki menijo, da smejo nezakaznani sramotiti in zaničevati slovenski značaj Ljubljane in sicer med drugimi urar Somnitz, zlatar Meissetz, ki živi samo od slovenskih strank, trgovec z železnino Nagy, Mayerjev sodrug Szalay, trgovci Terdina, Kordin, Supan, Kantoni, Hudovernik. Po volitvah je občni zbor odobril proračun za leto 1905. Stroški so proračunjeni na 5890 K, tako da je nedostatka 2282 kron. Udnina bo za letošnje leto znašala skoro gotovo 15 kron. Po občnem zboru je imel odbor sejo. Na čelu novega odbora so: predsednik g. Knez, podpredsednik gosp. F. Souvan ml., blagajnik gosp. Josip Perdan. Naloga novega odbora bo v prvi vrsti preurediti razmere v gremialni trgovski šoli ter od g. Mahra zahtevati, da dá tudi slovenskemu pouku časten prostor.

Ij **Zabjek na prodaj.** Jutri ob 10. uri dopoldne bo pri finančnem ravnateljstvu prostovoljna dražba v Hrenovih ulicah ležečih hiš št. 17 in št. 19. nakdanje jetišnice na Zabjeku. Za prvo hišo je vsklina cena 25000 kron, za drugo 12.200 kron.

Ij **O pravdi filharmoničnega društva** in trgovca Otona Fischerja proti mestni občini ljubljanski radi motenja posesti čujemo sledeče: G. Oton Fischer baje nikakor ni bil voljen podpisati pooblastila za to pravdo; šele potem ko se mu je zagrozilo, da se mu, če ne privoli tudi v lastnem imenu v to pravdo, odpove lokal — ker njegova pogodba s filharmoničnim društvom v kratkem poteče — in ko se mu je pokazala neka brezpomembna izjava mestne občine z dne 4. julija 1903, je podpisal pooblastilo. Dotična izjava je pa, kakor rečeno brezpomembna, ker se v nji filharmoničnemu društvu niti trohice ne koncedira. Čujemo, da je g. Fischer ves obupan radi te ponesrečene tožbe in da se boji, da postane on žrtev nemške nestrpnosti; to je vsekakor mogoče, ker se čuje, da mu je že mnogo stalnih slovenskih odjemalcev odpovedalo svoj conto, ter si bodo odslej vse potrebne knjige naročevali v slovenskih knjigotrdnicah.

Ij **Falzifikati po 20 K v prometu.** Falzifikati imajo močno temnozeleno polje. Perutnica angelja na nemški strani ne sega do okvira, ampak se že konča s številko 20. Besedilo „Die Nachmachung der Banknoten wird gesetzlich bestraft“ ni prečno, kakor pri pravih, ampak navpično. Na ogrski strani bankovca nima črka „a“ pri besedilu „Husz Korona“ nebenega akcenta, v tem ko je na pravem bankovcu ostrivec. Falzifikat se lahko pozna po angelju po barvi in po ogrskem napisu.

Ij Vojaške vesti. 1. bataljon 17. pešpolka vrnil se je danes dopoldne iz Unca skozi Vrhniko, kjer je prenočeval, v Ljubljano. — 27. pešpolk odšel je danes zjutraj k vajam na Notranjsko; polk se vrne v Ljubljano šele po končanih vajah meseca septembra. — Eks-celencja fmlt. baron Malowetz se pripelje danes zvečer ob 8 uri 6 minut iz Trbiča v Ljubljano nadzorovat tukajšnji bataljon 17. pešpolka. — Da se preprečijo nalezljive spolne bolezni med vojaštvom, izdalo je tukajšnje vojaško poveljstvo primerne ukaze.

Ij Nezgoda ob Ljubljani. Včeraj se je igral ob hiši „Ljudske posojilnice“ pri prisilni delavnici kup otrok. Po Ljubljani pa je neki hlapec kopal dva konja. Ko je zapustil vodo, splašita se konja in hitita proti igrajočim otrokom, ki pa radi premale distance pred dirajočima konjema niso mogli uteči. Konja sta se zagnala med otročad. Nekaj otrok se je prevrnilo, Evgeniji Susteršič pa je stopil en konj na roko in jo precej poškodoval. Treba je bilo nagle zdravniške pomoči pri triletнем otroku. Hlapcem se v nadalje pri kopanju priporoča večje pazljivosti.

Ij Promoviran bo 24. julija g. Bela Sešarek za doktorja vsega zdravilstva.

Ij Koncert ljubljanske društvene godbe se vrši jutri v četrtek na vrtu hotela „Lloyd“ v prid pogorelcem v Horjulu. Začetek ob pol 8. zvečer. Vstopnina 40 h.

Ij Gostilničarji! Prijateljski sestanek priredi „Zadruga gostilničarjev, kavarnarjev itd.“ svojim članom v četrtek, dne 20. julija ob 3 uri popoldne v prostorih gestilne Triglav pri g. Vinku Vojeviču, Tržaška cesta 13. Dnevni red: 1. Pozdrav. 2. Volitev predsednika sestanka. 3. Volitev zapisničarja. 4. Razgovor o zadrugi posredovalnici in o organizaciji članov ter o vpeljavi vaješke šole. 5. Raznosterosti. Ker so na dnevnem redu jako važne točke se prosi gotove udeležbe. Ivan Tosti, načelnik.

Ij Dve psici, vredni 40 kron, bili sta ukradeni Frideriku Kollmanu.

Ij S ceste. Včeraj je na sv. Petra cesti pred Bončarjevo hišo zadel neki voznik v ročni voziček Marije Kebrove, posestnice iz Saeberjev št 29, ga ji prevrnil in tudi njo podrl na tla. Kebrova se je na desni reki poškodovala in ima zraven še okoli 3 K škode pri zelenjavi, ki jo je imela na vozu.

Koroške novice.

k Slovenščina in sodnija v St. Pavlu v Labudski dolini. V ponedeljek dne 17. t. m. je bila eksekutivna dražba v St. Pavlu v Labudski dolini. Ker sta bila pri dražbi navzoča tudi 2 Slovenci, nevedša nemškega jezika, se je zahtevi takoj ugodilo in izklicevalo slovenski. Zanimivo je, da so v St. Pavlu vedno sprejemajo vsa pisma, ki jih pošilja tja slovenska posojilnica v Spodnjem Dravogradu vedno v slovenskem jeziku. Zakaj se ne zgodi to tudi drugod po Koroškem, kjer prebivajo izvečine le Slovenci?

k Prevalje. Kršč. kat. delavsko društvo je imelo svoje mesečno zborovanje v nedeljo dne 16. m. v Stoklnovi gostilni. Govoril je g. Vinko Rožič, modroslovec in član kat. akademičnega društva „Zarja“ v Gradcu. Gosp. govornik je nam res prav zanimivo in poljudno povedal nekaj črtic iz življenja starih Slovanov in le škoda je bila, da se ni zbralo več poslušalcev. Bil je namreč baš to nedeljo tudi cerkveni shod pri podružnici, oddaljeni kakih 2 ur in tja je odšlo vse. Nato je prečital tajnik društva g. Lavrinč resolucijo, ki jo je sestavila „Zveza“ kat. delavskih društev na shodu v Devici Mariji na Polju, kojoj so vsi soglasno odobrili. Zlasti vzradostilo je delavce iz „tužnega“ Korotana, naročilo tajnikovo, ki nam je prinesel iz Kranjske toliko prisrčnih pozdravov. V nedeljo dne 23. t. m. pa praznuje naše društvo desetletnico svojega ob stanka. Radi tega priredi društvo veselico na vrto g. Stokla. Pričetek ob 3. uri popoldne. Natančnejši vsopred sledi.

k Za provizorja v Timenico je prestavljen g. Ivan Serajnik, provizor v Koprivni.

k Matura na celovski gimnaziji. Zrelostni izpit je delalo letos na celovski gimnaziji 44 dijakov, in sicer 7 Slovencev in 37 Nemcev. Z odliko jih je izdelalo 6 (med temi 2 Slovenci), 33 jih je dobilo I. red, 4 so padli popolnoma (tudi 1 Slovenec). 7 pa jih ponavlja izpit v jeseni.

k Kako daleč je iz Ljubljane na Koroško? Vseposvodi je znano, kakšne da so naše slavne c. kr. pošte. Evo zopet en slučaj. Dne 3. maja je bilo oddano pismo v Ljubljani z natančnim naslovom na nekoga na Spodnjem Koroškem. Dotičnik pa je sprejel pismo šele 7. julija. Torej je pismo rabilo semkaj več kot dva dolga meseca. Kako si naj to razlagamo? Pač dobro

bi bilo, če bi se slavno c. kr. pošto ravnateljstvo v Gradcu zato malo pobrigalo.

Razne stvari. Najnovejše.

General Klobučar. Vojaški naredbini list poroča, da je bilo generalu konjeništvu, Viljemu Klobučarju, poverjeno provizerično vodstvo poslov kralj. ogrskega poveljnika deželne brambe.

Zdravnik umeril svojo ženo. V Monakovem so aretirali zdravnika dr. Retha, ker ga dolže, da je zastupil svojo ženo.

Ponesrečeni anarhist. V Milanu se je ponesrečil anarhist Bernadeni, ko je izdeloval bombe. Bernadoni je težko ranjen.

Hude delavke. V tobačni tovarni v Rovinju je delavka Antonija Jopirovič v prepiru zasadila nož delavki Mariji Mugiji, ter jo nevarno ranila.

Velika tatvina. S kipa Matere Božje v milanski stolnici je ukradena zlata krona in verižica v skupni vrednosti 20000 lir.

Židje na begu. V Budimpešti se je včeraj pripeljal 150 ruskih židov, pobeglih iz Varšave in Odeše. Hoteli so ostati v Budimpešti, a policija jih je prisila, da so se morali odpeljati na Dunaj.

Tovarna ponarejenih železniških vozniških listkov za vožnjo Pariz—Lyon je odkrila policija v Lyonu v stanovanju nekega Pagesa, ki je razvijal s takimi listki obširno trgovino.

Pobegnili je iz Bistrice na Moravskem odvetnik dr. Budik. Poneveril je večje vsote.

Velika stavka je v Stolnem Belemgradu. Stavkajo vsi sobni slikarji, pleskarji in pekovski pomočniki.

Minister, ki opravlja delo težakov. Iz Monakovega poročajo: Nedavno se je moral severojužni ekspresni vlak ustaviti pri Schleissheimu na progi, ker je zaviral pot neki voz, naložen s pohištvom. Treba je bilo voz izprazniti in ga poriniti naprej do kolodvora. Potniki na ekspresnem vlaku so se lotili dela. Med njimi pa je bil tudi železniški minister, ki je zavihal rokava in jel skladati voz. Navzoči zatrjujeje, da je minister marljivo delal in porival voz naprej.

Koliko žrtvujejo ameriški milijonarji za šolstvo. Iz New Yorka poročajo: John Rockefeller je daroval naučnemu ministrstvu za povzdigo visokih in srednjih šol deset milijonov dolarjev.

S čim si preganja pariška aristokracija dolgčas? V Parizu so aristokratje pod predsedstvom vojvodinje Uzes ustanovili v dobrodelne svrhe cirkus. — Clani pripadajo vsi aristokraciji in bodo uprizarjali dvakrat ali trikrat na leto predstave. Motier poučuje visoke člane v umetnem jahanju in v žonglerstvu. Prva predstava se je že vršila, seveda je bilo mnogo radovednih gledalcev, ki so občudovali gos-podo v trikoju Visoka aristokratinja Yolla de Nyss je plesala na vrvi, med akrobati je bil nek pomorski častnik in nek doktor.

Časnik za norce. V poljski norišnici v Tvorkiju so ustanovili list za umobolne, ki so ga krstili „Resnica“. Tiskajo ga s hektografom. Na čelu lista so objavljena imena sotrudnikov, ki se dele v dve vrsti, v dopisnike iz kroga bolnih in v zdrave dopisnike. K tem spadajo zdravniki, bolniški strežaji in duhovniki. List ima tudi šaljivo prilogo in več slik. Značilno je, da zdravniki dopuščajo umobolnim, da se zanimajo za politiko in pišejo o njej, a se bojé, da ne bi na belnike slabo vplival vojni red iz Tvorkija v Varšavo. To bi znalo kakega umobolnega napotiti, da bi jo popihl iz norišnice.

Iz življenja generala Dragomirova. V Peterburgu in Kijevu so nastali dijaški nemiri. Kleigels, peterburški poveljnik, je s krvjo zadržal demonstracije. Mestni guverner kijevski pa, general Čestkov, se je pritožil v Peterburg, da je prosil Dragomirova, ki je bil vojaški poveljnik kijevskega okrožja, naj mu pomaga s četami, kar pa Dragomirov ni hotel storiti. Opisaval je pritožbi Kijev kot poln krvi ter ožigosal Dragomirovo nedelavnost. Car je takoj brzojavil Dragomirovu, naj poseže vmes s svojimi četami. Stari lisjak dal je zahtevati alarm še isto noč v vseh vojašnicah obeh kijevskih zborov. Zjutraj je bil Kijev izpremenjen v vojaško šotorišče; po glavnih cestah je bilo nastavljenega vse polno topništva; velikanske množice pehote so se koncentrirale v središču mesta. Ob 11. uri je presenečeno prebivalstvo izbuljenih oči gledalo to armado 45000 mož okrog sebe. Tu se pripelje Dragomirov; vojaštvo in občinstvo ga pozdravi s „bura“—klici. Ko je dal povelje za razhod, se je odpeljal nazaj v palačo, kjer je poslal carju sledečo brzojavko: „Svoje čete sem koncentriral. Na sovražnika nisem zadel. Dal sem povelje za razhod svojih čet. Stroškov: 140.000 rubljev. Dragomirov.“ Car in Kleigels sta zbesnela. Dragomirov je moral v Peterburg. Na kolodvoru ga je sprejel Klei-

gels, ki je ravno izvršil dijaško klanje. Dragomirov se zadere nanj: „Kleigels, jaz sem Tvoj predstojnik. Ti me moraš sprejeti v veliki uniformi.“ — „Saj jo vendar imam!“ je stokal oni. „Kaj! Pasja duša!“ je grmel stari, „Glavno stvar si pozabil! Kje imaš svoj bič?“ Se isti večer se je Dragomirov silno sprl s carjem, ki mu je očital, da ga noče ščititi. Razjarjen se je ločil. „Nikogar ni mogoče ščititi, ki se boji vsake fige!“ je grmel stari general, ko je odhajal in se mirno odpeljal nazaj v Kijev. Nikolaj si ni upal kaj storiti ljubljencu vojakov, a mu ni več zaupal.

Japonska vojna pesen. Doslovno prevedena japonska vojna himna, ki jo pojo vojaki, ko gredo v boj se glasi: „Na lepem svetu — stoji japonska demovina — v sijaju vstoečnega solca — se blišči njena svetla obal. — Njen veliki vladar — potomec prastarega roda — vlada nad nebrom vernih podanikov. — Njegova država se opira — na ljubezni ljudski in pravičnosti. — V hrabrosti — in spoštovanju postav — je njegov narod prvi. — Naprej junaki! Žive in smelo — že rezgečeje konji v poletnem vzduhu.“ — — —

Higiena v rodbini. Vesela resnica je, da občinstvo čimdalje bolj vpoštevava svari, ki izhajajo od najznamenitejših zdravnikov proti alkoholu in vsem pijačam, dražečim živce. K poslednjim je šteti, kakor znano, zrnata kava, ki se ne bi je smela navaditi zlasti naša derastajoča mladina. V prid vsake rodbine se je tudi v poslednjem desetletju izvršila nekakšna izpremba v navadi in provzročila jo je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava, ki ji posebno Kathreiner-Kneippove proizvajanje daje okus in vonj zrnate kave. Zaradi te prednosti v okusu, vzorno združene s tako dragocenimi, zdravstvenimi lastnostmi sladovimi, je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava že izza petnajst let najbolj priljubljena kavina pijača. Da si pa vsakdo zagotovi prednosti te rodbinske kave, ki speši zdravje, opozarjamo na to, da se pristna Kathreinerjeva Kneippova sladna kava prodaja samo v izvirnih zavojih z imenom „Kathreiner“ in s sliko župnika Kneippa kot z varstveno znamko. Vsi posnemki, ki jih pogostoma odtehtavajo odprto, so vedno le preprosto oprazen jedmen ali celo oprazena rž; to dvoje pa gledé okusa ne more nikoli ustrezati zahtevam, ki jih upravičeno imamo do nadomestka kavine pijače.

Zeleznico čez morje gradijo v Ameriki in sicer iz mesta Miama na vstočni obali Floride do mest Key-Vest, ki leži na nekem otoku med Florido in Kubo. Proga je dolga 154 angleških milj. Železniški nasip se dviga visoko nad morjem. Vsa zgradba sloni na cementnih stolpih.

Zrakoplov bratov Lebaudy v Parizu je plul 3 in pol ure po zraku. Hitrost znaša 18 do 42 kilometrov.

Italijanski „nadmoderni“ pisatelj Gabriele d'Annunzio je izumel novo esenco za kopanje. Esenca je sestavljena iz eksotičnih cvetlic in trav in podeljuje vodi fini vonj. Angleški listi hudo-mušno pravijo, da bodo odslej čitatelji d'Annunzijeveh romanov lahko takoj šli pod njegov „parfumovani tuš“.

Saljivi napisi po hotelih in gostilnah niso redki. V nekem hotelu v Cikagu se blišči na steni napis: „Prenočišča za eno noč, teden ali mesec, tistega, ki neče plačati, se vrže vun.“ V neki mali gostilnici v Sviči pa je napisal gostilničar na desko v gostilniški sobi sledeče: „Gospode uljudno prosim, naj ne pridejo v salonski obleki, ker to moti natakarice pri delu.“

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 19. julija. Trgovski potnik Avgust Dure, ki je izvrševal ogledništvo na korist Rusije, je obsojen na osemnajstmesечно ječo.

Dunaj, 19. julija. V prihodnjem zasedanju delegacij bo vojno ministrstvo predložilo predlogo za zgradbo vojne luke v Sibenuku.

Trst, 19. julija. Nocoj se zbero v Trstu zastopniki vseh italijanskih mest v Avstriji, da sklepajo o italijanski fakulteti.

Pulj, 19. julija. Vlada namerava pe-državiti policijo v Pulju. Predložila je že magistratu tozadevni načrt. Vlada je zahtevala odgovor v osmih dneh.

Sarajevo, 19. julija. Srbsko pravoslavno cerkveno upravo v Bosni bodo v kratkem preustrojili. V več zadevah bo dovoljen apel na carigradskega patriarha. Važno je to, da odpravijo biro za duhovnike in uredijo kongruo.

Djeddah, 19. julija. Preteklo noč je umrl veliki šerif v Mekki.

Pariz, 19. julija. Tu je v klavnici izbruhnil ogenj. Škode je nad 300.000 frankov. Zaprli so nad dvajset sumljivih oseb.

Draždane, 19. julija. Tukajšnji socialisti so poslali ruskim revolucionarjem 50 000 mark.

London, 19. julija. Kitajski princ Tsiu-tsu se poda s sedmimi pedkralji na povelje cesarjevo v inozemstvo, da proučuje ustave tujih držav.

London, 19. julija. Kitajska namerava nemudoma graditi železnico iz Sinmintina v Mukden.

Bukarešt, 19. julija. Soglasna poročila zatrjujejo, da so ruske meje zaprte židovskim potnikom. Na vse obmejne točke so despeli strogi ukazi, da se sme dovoliti vstop samo takim Židom, ki imajo ruske potne liste.

Peterburg, 19. julija. Ruski listi izjavljajo, da je revolucionarni pokret večinom delo židov, dočim se Rusi zbirajo okolu pokreta zemstev.

Peterburg, 19. julija. Sedemdeset edposlancev finlandske zveze je sklenilo nastopiti proti vladnemu ustavnemu načrtu z vsemi sredstvi, s šedi, pasivnim odporom, stavkami, organizacijo in s plošno oboroženo revolucijo.

Berolin, 19. julija. „Vossische Ztg.“ poroča iz Moskve: Na shod zemstev je došlo dosedaj 200 oseb. Spor med zemstvom in vlado je jako oster, ker nobeden noče odnehati. Zemstvo namerava v slučaju, da ga razpusté, pozvati okrajna zemstva po vsej Rusiji, naj posamič zborujejo in dopošljejo odboru svoje sklepe. Policijski minister Trepov pa je v Moskvi organiziral posebno policijo, ki nadzira vse člane zemstva.

Peterburg, 19. julija. Po carjevem nalogu so odpeljali v Stavropol na Kavkazu velikega kneza Nikolaja Konstantinoviča, ki že nad 20 let živi v pregnanstvu od dvera. Cuje se, da je zadnji čas zopet pričel dopisovanje z nihilisti, kar je razlog deportaciji.

Odesa, 19. julija. Sem so včeraj prišli zadnji ostanki ruske posadke iz Port Arturja, ki pripovedujejo, da so Japonci takoj popravili vse poškodovane trdnjave. Na hišo pokojnega generala Kondratenka so napisali: „Tu je živel ruski junak general Kondratenko“.

Peterburg, 19. julija. Upanje na Wittejev uspeh je upadlo, odkar so Japonci zasedli Sahalin. Vojna stranka zopet zmaguje. Carja prepričuje, da bo Linevič porazil Japonce.

Berolin, 19. julija. „Post“ poroča, da je malo upanja za mir. To je sklepati tudi iz tega, ker imajo japonski pooblaščeneci zelo omejena pooblastila. Izogibati se morajo razgovoru o kakem ruskem predlogu ter vztrajati v mejah japonskih predlogov. Glasi se, da hečeje Japonci po začetku pogajanj energično pričeti oblegati Vladivostok in prisiliti Lineviča v bitko.

London, 19. julija. Japonske sile v Mandžuriji znašajo po ruskih virih sedaj 429 000 mož (334 000 bajonetov, 20.000 sabelj in 1050 topov.) Ako se prištejejo še druge čete v Port Arturju, Inkavu itd., se more reči, da imajo Japonci na bojišču pol milijona vojakov.

Hamburg, 19. julija. Ruski minister za promet, ki se sedaj nahaja v Hamburgu, je sklenil pogodbe z ladjedelniškimi družbami, ki naj zgradijo ladje v skupni vrednosti 40 milijonov. Rusija namerava zgraditi novo baltiško brodovje.

London, 19. julija. Witte je dejal, da bo Rusija sklenila mir, če so pogoji častni zanje. Usoda Rusije leži v carjevih rokah. Car želi miru, toda japonske zahteve bodo najbrž take, da jih Rusija ne bo sprejela, ampak nadaljevala vojso.

Pariz, 19. julija. „Liberte“ poroča, da je general Smirnov, bivši portarturski poveljnik v Port Arturju, podal carju težko obtožnico proti Steslju ter jo podkrepil s številnimi podatki.

Peterburg, 19. julija. Sem je prišlo mnogo brzojavk iz Mandžurije, v katerih se peziva vlada, naj ne sklène miru pred velikim bojem, ker Linevič upa, da bo premenil situacijo.

Tokio, 19. julija. Japonci so izkrcali čete severno od Vladivostoka in obkoljujejo trdnjavo.

Moskva, 19. julija. Kongres zemstev je dovoljen. Razpravlja notranja drž. vprašanja.

Po svetu.

Sčim se bavijo ženske v Ameriki. Statistiški delavski urad v Washingtonu objavlja vse stroke, v katerih delujejo ženske in navaja med drugimi navadnimi posli tudi za ženske zelo nenavadne. Po tem izkazu opravljajo ženske tudi sledeča dela: nosijo prtljago, so nastavljene po železnicah kot zaviralke, vlakovodje, bavijo se z mesarstvom, mizarstvom in tesarstvom, so ogjarice, inženierke, kondukerke pri električnih železnicah, vodijo stroje in opravljajo kurjaška dela, so težakinje po pristančkih, sekajo drva, kopljejo rude, izvršujejo slikarsko, pleskarsko, opekarsko in svinčeno obrt, celo za mornarje so. Ženske se odlikujejo po natančnosti in vestnosti, niso pa sposobne za taka dela, ki zahtevajo lastne inicijative. Tako je v Ameriki malo žena, ki bi vodile velike obrtne in denarne zavode, večina jih je nastavljenih po birójih, druge pa vedijo male trgovine. Le v rudarski stroki se ženske odlikujejo po pogumu v zasledovanju novih rudnikov. Tu celo nadzorujejo stroje. Dobro se obnesejo ženske tudi pri gospodinjstvu in upravljanju velikih posestev in živinoreji. Po mestih odvarjajo in spretno vodijo trgovine, kjer prodajajo redkejših stvari: galanterijske dela, cvetlice in čipke. Nikjer pa ni v Ameriki natakarič. Američanom se ne zdi čudno, če je ženska nastavljena v kaki krivnici za pomočnico ali pa če služi za kočjaža, zdi se jim pa zelo nedostojno, če je ženska nastavljena v gostilni ali pa kavarni.

Vladarji izkazujejo svojo naklonjenost na različni način. V Italiji nagovarja kralj viteza Anunciatega reda z imenom „bratje“, Španski velikaši, kortezji smejo biti v navzočnosti kraljevi pokriti. Nemški cesar pa tika osebe, katerim je posebno naklonjen. Med drugimi tika vse svoje nekdanje tovariše iz univerze, ki se z njim vred bili člani dijaškega društva „Borussia“ v Bonnu.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Predvidna v 24. urah v mm.
18	9. zveč.	733.7	+20.5	sl. jzah.	obl.	2.0
19	7. zjutr.	733.7	+17.0	sl. svzh.	del. obl.	
	2. pop.	734.4	+15.6	sl. jug	del. jasno	
Srednja včerajšnja temp. +21.9°, norm. +19.8°.						

Književna poročila.

Kovačić, **Občna metafizika ali ontologija** K 3.—, vezano K 3.60, — Marinko, **Po desetih letih.** (Spominška knjiga) K 2. — Kosi, **Vinogradniki, čuvajte vinske trto!** Kratko navodilo, kako uspešno zatiravati najnavadnejše trske škodljivce. K — 50, — Kosi **Štirideset napevov za šolske pesmi** K — 50, — Kosi, **Zabavna knjižnica za slovensko mladino** XI. XII. zvezek 40 vin. Zeitler, **Die Gamsbirch** & Anderes K 2.40, — Maier-Bode, **Der praktische Landwirt.** Handbuch für Landwirte, Hausbesitzer, Gärtner, Winzer. Vezano K 8.40. — Sertillanges, **Kunst und Moral** K — 60, — Schraml, **Sturzwellen, die Grundwelle und Oberwellen des Reformkatholicismus** K — 60, — Perlen aus Ida Gräfin Hahn Hahns Werken K — 60, — Das Officium oder die Tagzeiten für die Abgestorbenen K — 60, — Borgmann-Krahne, **Die Rotlederfabrikation II:** Die Oberlederfabrikation. Praktisches Handbuch für die Herstellung sämtlicher Oberlederarten K 9.60, — Singer's neuer vollständiger **Taschen-Atlas.** 33 Haupt- und 16 Nebenkarten 82 Seiten Text. Vezano K 1.44, — Dennert, **Vom Sterbelager des Darwinismus** K 2.40, — Braess, **Das heimische Vogelleben im Kreislauf des Jahres.** Vezano K 5.40, — Degener, **Wer ist's?** Unsere Zeitgenossen. Zeitgenossen Lexikon enthaltend Biographien nebst Bibliographien. Angaben über die Herkunft, Familie, Lebenslauf, Werke, Lieblingsbeschäftigungen, Parteizugehörigkeit, Mitgliedschaft bei Gesellschaften, Adresse. Mitteilungen von allgemeinen Interesse. Vez. no K 11.40, —

Widmann-Fischer-Felten, **Illustrierte Weltgeschichte 4. Lieferung** obsega naslednje celostranske podobe na kartonu: Andreas Hofer. — Fürst Karl von Schwarzenberg meldet den verbündeten Monarchen die Niederlage Napoleons I. in der Schlacht bei Leipzig (dvostranska podoba). Der Wiener Kongress im Jahre 1815. — Razun tega je

v sešitku okoli 50 tekstnih slik, med njimi ena celostranska. Cena K 1.20. Celotno delo bo tvorilo 40 sešitkov, katerih vsak je glede na ilustracije enako bogat. **Kdor pregleda sešitke, se vsak čudi dovršenosti in krasoti tega dela, ki ima tudi to prednost, da mu je cena izredno nizka.**

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Izjava.

Podpisana izjavlja tem potem, da je bil njegov potnik Maks Černak odpuščen, in da je bil isti le proti izkazu mojega pooblastila pooblaščen denar za mojo firmo vsprejemati. 1440 2-2

A. Sušnik trgovina v Ljubljani.

Trgovski učenec

s primerno šolsko izobrazbo, zdrav, lepega vedenja, dobro vzgojen, poštenih roditeljev se sprejme v trgovino z raznovrstnim blagom.

1447 3-1 Andrej Grampovčan, Vrhnika.

Proda se

sedlarsko in tapetniško orodje.

Vsled smrti svojega moža Ivana Damjan, sedlarskega in tapet. mojstra v Litiji, prodam vse sedlarsko in tapet. orodje in druge potrebščine. — Te vrste obrtnik lahko tudi v Litiji otvori obrt, ker sedaj tu ni nobene obrtnika te stroke. 1404 3-3

Litija, 12. julija 1905.

Neža Damjan.

NOVO!

Prešernove razglednice

po sliki gosp. Šašo Šantel-na v treh barvah.

Cena 10 vin.

Priporoča založnik Jernej Bahovec v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.

1416 3-2

Pomožna uradnica

z večletno prakso in najboljšim izpričevalom išče službe v kaki odvetniški pisarni ali drugem uradu, bodisi v Ljubljani ali drugje.

Naslov: „Pomoč v sili“, Ljubljana poste restante 1419 2-2

Okolu 500 hl. vina

dobrega, domačega iz lastnih vinogradov ima naprodaj po ceni 16—18 kr. liter VINKO VANIČ,

Krapina. 1435 14-2

Vzorci pošljem na zahtevanje.

Dvonadstropna hiša

na lepem prostoru s prostori za trgovino in gostilno, lepi svitli prostori, s prostornim vrtom, se proda pod zelo ugodnimi pogoji iz proste roke.

Ponudbe na „R. E.“ poste restante Ljubljana. 1427 3-2

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

912 13

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Odlikovan

z zlato kolajno in časno diplomom v Parizu.

603 104-27

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavljatelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustrirani glavni katalog z nad 100 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih po izvršnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3.—
sist. Roskopf patent ura 4.—
črna jedn. rem. ura 4.—
črna jedn. rem. ura 5.—
črna jedn. rem. ura 5.—
črna jedn. rem. ura 7.50
srebr. „Gloria“ 7.00
„oklep. verižica z rince“ 11.50
na pero in karab. 15 gr. težka 2.50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 9.50
ura s kukovico K 8.50, budilka K 2.90, kuhinjska ura K 3.—, švarcvaldska ura K 2.—.

Za vsako uro štetno pismeno jamstvo! Nikar risko! Zamenja dovoljena, ali denar nazaj! Prva tovarna za ure Hanns Konrad v Mostu 1077 (Brüx) št. 843, Češko. 100-8

Išče se 1441 3-2

prodajalka

zmožna slov., nemščine in nekoliko laščine ter enostavnega knjigovodstva. Plača dobra. — Vstop 1. ali 15. avgusta. Začetnice se ne sprejemajo. Pismene ponudbe: Fr. Čuden, trgovec z zlatnino etc., Ljubljana.

Muhe so zopet sitne!

Njih pik je česte smrtonosen! Varujte sebe in živino!

Edina zdatna obramba je ameriški

„Tanglefoot“ in „Diamond“.

List velja povsod 10 vinarjev.

Glavno zalogo za Kranjsko ima

Edmund Kavčič v Ljubljani.

1395 6

Pomladanska in jesenska doba 1905.

343 40-41

Prisrno brnsko blago.

En kos Mtr. 3.10 dolg, zad. za kompl. obleko za gosp. (suknja, hlače, telovnik) stane le
K 7, 8, 10 iz dobre
K 12, K 14 iz boljše
K 16, K 18 iz finejše
K 21 iz najboljšee
En kupon (kos) za črno salon. obleko K 20, kakor tudi blago za povrtnike, turist. loden, sviln. kamgarne razpošilja po tovarniških cenah kot rečna in solidna znana tovarniška zaloga za suknjo

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in franko. Zajem. pošiljatev po vzorcu. Velike so prednosti, ki jih imajo odjemalci, ki dobivajo blago direktno iz te trdnice na mestu tovarne.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani.

Občni zbor je dne 18. julija 1905 odobril računski zaključek VI. odseka. Člani tega odseka dobivajo od 19. julija do 1. novembra 1905 svoje tirjatve, v kolikor niso obremenjene s predujemi, izplačane pri blagajni društva vsak delavnik

1448 1-1

od 9. do 12. ure dopoldne.

V Ljubljani, 19. julija 1905.

Rajko Samsa, ravnatelj.

Oklic.

Radi obnovljenja strehe na zvoniku farne cerkve v Št. Jerneju se bode vršila ofertna obravnava

dne 27. julija ob 9. uri dopoldne v župnišču.

Vsi stroški so proračunjeni na 2457 K 40 h. Zahteva se 10 % vadija. Načrti in troškovnik so vsakemu na vpogled.

1431 2-2

V Št. Jerneju, dne 15. julija 1905

Cerkveno predstojništvo.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“ (Strangfalzziegel).

742 40-27

(Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. o Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

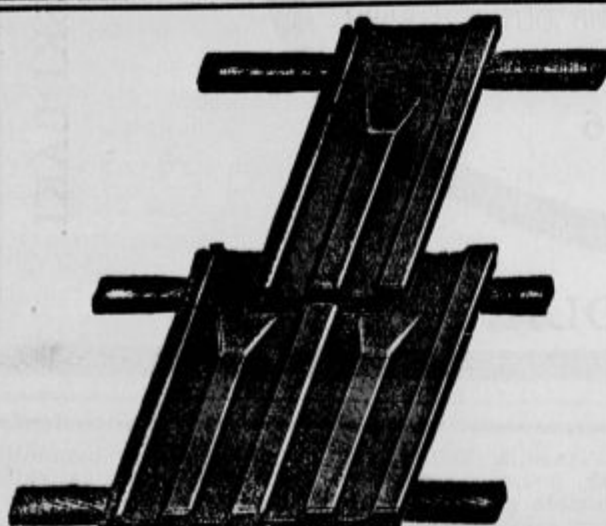
Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Hiša v Novem mestu naprodaj!

Po ugodnih pogojih je prodati zaradi smrti bivšega lastnika **enonadstropna hiša** z malim vrtcem. Hiša se dobro obrestuje. Cena 6000 kron, od katerih se lahko samo tisoč kron v dveh obrokih odplača; drugo sme na hiši ostati. Več se izve v gosp. dr. Schegulovi odvetniški pisarni v Novem mestu.

1403 3-3

Štev. 8544.

Razglas.

1411 3-2

Deželni odbor kranjski bo dal od 5. decembra dalje **proti požaru** znova

zavarovati vsa poslopja deželne bolnice z inventarjem vred.

Podrobnosti o zavarovanju je poizvedeti pri deželnem stavbin-
skem uradu.

Ponudbe za prevzete zavarovanja je vložiti **do 15. avgusta 1905**
pri deželnem odboru.

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, 8. julija 1905.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po

2 52-42

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske
posojilnice znaša **K 7.024.718.89.**

Stanje hran. vlog **K 7.651.915.41.** Denarni promet **K 32.039.761.84.** Stanje rez. zaklada **K 120.878.15.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Milostiva gospa!

Ali ste že poizkusili izvrstne zmesi vsak dan sveže
žganih raznih kav

1194 104-10

Prve ljubljanske velike pražarne za kavo?

Razpis.

1423 3-2

Za zgradbo vodovoda v vasi Hotederšica,

polit okraj Logatec na 33 000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom
javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali pa doplačila v
odstotkih na enotne cene proračuna, naj se predložijo

do 30. julija t. l. ob 12 uri opoldne

podpisanemu občinskemu uradu.

Ponudbe, katere morajo biti kolekovane s kolekom za eno krono, doposlati je za-
pečatene z napisom: „Ponudba za prevzete gradbe vodovoda za vas Hoteder-
šica.“

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po
vseh vsebini, in da se jim brezpogojno ukloni. Razven tega je dodati kot vadij še 5 %
stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarno varnih vrednostnih papirjih po kurzni
ceni. Občinski odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino
ponudene cene, oziroma če se mu vidi potrebno razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti proračun, in stavbeni pogoji so na ogled v občinskem uradu Hotederšica.

Občinski urad Hotederšica, dne 14. julija 1905.

POZOR!

Štem naznanjam slavnemu ob-
činstvu občine **Jesenice** in
okolice, da **sem otvoril**
na Savi št. 8

1414 3-

novi popolnoma moderni

fotografski atelije

kjer se bodo izdelavala vsa v to stroko
spadajoča dela točno in po nizki ceni.

Za obilni obisk se priporoča

Andrej Čufer, fotograf.

Gostilna

Dobro znana gostilna, z lepim senč-
natim vrtom, prijaznim razgledom,
dobro obiskanim zaprtim kegljiščem
v sredini mesta na Dolenjskem, se
radi družinskih razmer **odda** takoj **v**
najem eventualno se tudi **proda.**

Ponudbe do 31. julija t. l. pod št. 14
poste restante, Ljubljana. 1412 3-2

Pozor! Pozor!

V Kafé-restavrantu „pri Zajcu“

(na vogalu Rimske in Bleiweisove ceste)
se bode postreglo **vsaki dan** poleg
okusnih jedil in priznani najboljšimi
vini, katerih izber je največja s posebno
specijaliteto **dolenjskih rakov**
in **finim cvičkom iz Gadove**
peči!

Toči se vedno sveže najbolj pri-
ljubljeno pivo. — Na razpolago je
prijazen senčnat vrt.

Priporočam se slavn. občinstvu za vse-
stransko blago naklonjenost

1318 5-4. z velespoštovanjem

Avguštin Zajec, restavrat.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

920

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

NAJFINEJŠE TELEFON 154.

BARVE ZA UMETNIKE

DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA

ŠTUDIJE DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

(PUŠICA 20 VIN.) — MEČILA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA

BRATA EBERL

TOVARNA OLNJATIH BARV,
LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6

LJUBLJANA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih pri izžrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.

Kulantna zvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasniti v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih.

18 150-76